

Newsletter

ICPMN

SEPTEMBRIE PENTRU NOI

Septembrie a fost o lună de dialoguri, vizite și începuturi noi. Comunitățile minoritare din Republica Moldova au fost mai aproape ca niciodată de Europa – prin schimb de experiență, proiecte și programe care dau voce oamenilor acolo unde contează cel mai mult: în luarea deciziilor.

SUBIECTUL 1

Primarii Moldovei la Praga

O delegație de primari din comunități etnice a vizitat Republica Cehă pentru a descoperi cum fondurile europene schimbă sate și orașe.

SUBIECTUL 2

Eu4MINORITIES: Cum Europa sprijină comunitățile etnice?

Modernizarea școlilor, spațiile pentru tineri și inițiativele economice locale sunt exemple concrete de integrare europeană.

SUBIECTUL 3

Bălți, Râșcani, Ocnîța și Edineț s-au alăturat programului MINOR+

Programul extinde rețeaua de consilii consultative care dau voce minorităților naționale.

Primarii din comunitățile etnice în vizită la Praga

O delegație de primari din comunități etnice ale Republicii Moldova, alături de echipa Centrului de Inițiative Civice pentru Minoritățile Naționale, a efectuat o vizită de lucru în Republica Cehă.

La Praga au avut loc întrevederi la Ministerul Afacerilor Externe și Ministerul Dezvoltării Regionale, dar și discuții la Uniunea Orașelor și Municipiilor din Cehia. Oficialii cehi au împărtășit experiența lor în domeniul dezvoltării locale, arătând cum resursele europene au transformat sate și orașe.

Primarii moldoveni au vizitat localități care astăzi sunt exemple de succes. În **Středokluky**, un sat de 1200 de locuitori, fondurile europene au adus drumuri moderne, canalizare, o școală și o grădiniță renovate, un bazin public și chiar o fabrică de bere locală.

În **Lounovice**, o comunitate de 3600 de locuitori, a fost construită o școală nouă, cu o investiție de 30 milioane de euro. Iar în **Libeznice**, autoritățile locale au reușit să dezvolte infrastructura sportivă, culturală și ecologică, transformând satul într-o comunitate modernă și dinamică.

Pentru primarii din Moldova, aceste exemple au fost dovada că integrarea europeană nu e un slogan, ci o realitate vizibilă. Chiar și cele mai mici sate pot deveni prospere dacă există o viziune clară și parteneriate solide.

#EU4MINORITIES: CUM EUROPA SPRIJINĂ COMUNITĂȚILE ETNICE?

Unitate în diversitate
Единство в многообразии **EU4Minorities**

Co-funded by
the European Union

GIMF
Transatlantic
Foundation

PROLECT

erim
Equal Rights
& Inclusion
Media

ICPMN

Cetățenii din toate comunitățile merită șanse egale de a construi, de a participa și de a fi ascultați.

Граждане всех сообществ заслуживают равных возможностей для содействия, участия и того, чтобы их голос был услышан.

+250 PROIECTE

Integrarea europeană nu este o promisiune îndepărtată, ci o schimbare trăită zi de zi în comunitățile Moldovei. Prin campania #EU4Minorities, Uniunea Europeană sprijină direct satele și orașele locuite de găgăuzi, bulgari, ucraineni, romi și alte minorități.

Campania arată cum sprijinul european ajunge direct în comunități etnice din Moldova.

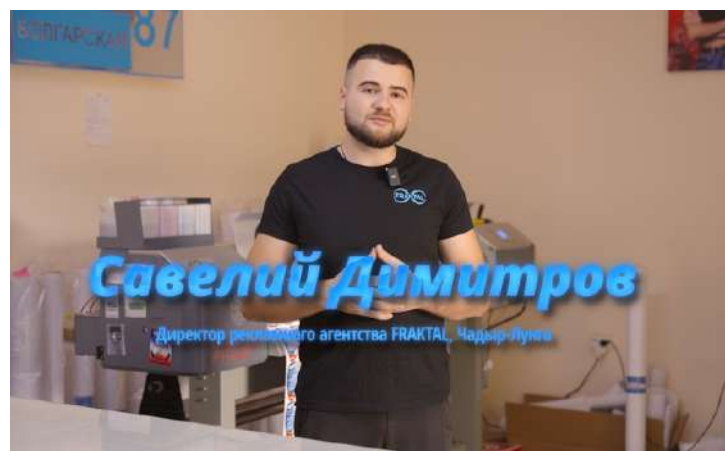
Modernizarea școlilor, spațiile pentru tineri și inițiativele economice locale sunt exemple concrete de integrare europeană.

Rezultatele se văd în teren: școli modernizate, drumuri reparate, spații pentru tineri, inițiative economice locale și locuri de muncă mai bune. Aceasta este fața reală a Europei – una care investește în oameni, în comunități și în viitor.

Campania urmărește să arate că fiecare proiect aduce beneficii concrete: de la o școală mai modernă, la un parc amenajat sau o oportunitate economică pentru o familie.

O serie de video-uri documentează aceste schimbări și pot fi urmărite pe paginile **ICPMN** și **EU4Minorities** – mărturii directe ale transformării.

HUMAN STORIES

DEMONTĂM FALSURILE DIN SPAȚIUL PUBLIC

"Ei special ne bagă în datorii, ca apoi să ne manipuleze."

Grecia, care a avut criza datoriilor în 2010, a fost salvată de UE cu 280 miliarde euro și a ieșit din criză. Irlanda, Portugalia, Spania au fost ajutate similar. UE nu lasă nicio țară membră să intre în colaps economic - dimpotrivă, există mecanisme de solidaritate și sprijin mutual permanent.

"O să îi învețe pe copii despre sex și homosexuali în școală de mici."

Nu există curriculum european obligatoriu despre educația sexuală. Fiecare țară UE decide propriul program școlar. Polonia și Ungaria au interzis discuțiile despre diversitatea sexuală în școli și UE nu poate interveni - educația este competență națională 100%.

"O să permită căsătoriile de același sex."

Din cele 27 de țări UE, doar 16 recunosc căsătoriile între persoane de același sex. Polonia, România, Bulgaria, Ungaria, Slovacia, Lituania, Letonia, Cehia, Slovenia, Croatia și Italia nu au căsătorii între persoane de același sex. UE nu poate forța nicio țară să schimbe legislația despre căsătorie.

"Dacă intrăm în UE se vor închide bisericile."

În UE nu s-a închis nicio biserică din cauza aderării. Dimpotrivă, România (74% ortodocși) și Polonia (93% catolici) au cele mai multe biserici active din UE. Malta are 98% credincioși, România 99%, iar Polonia 89% - toate țări puternic religioase în UE.

"Prețurile o să fie ca în UE, dar salariile nu o să crească. Toată lumea o să trăiască mai rău."

Salariile în țările est-europene au crescut dramatic după aderarea la UE - în România cu 300%, în Polonia cu 250%, în Cehia cu 200%. Salariul mediu în România era 200 euro în 2007, acum este peste 700 euro. Polonia a ajuns de la 500 euro la 1.200 euro salariu mediu.

"O să crească taxele și impozitele odată intrați în UE."

UE nu stabilește nivelul taxelor naționale - fiecare țară decide propriile impozite. Irlanda are impozit pe profit de 12,5%, Bulgaria 10%, România 16%, Germania 30%. Nu există "taxe europene" pentru cetățeni - există doar contribuția guvernelor la bugetul UE (1% din PIB).

"Dacă aderăm la UE, Rusia va ataca Moldova."

Nu există niciun precedent istoric de atac militar rus împotriva unei țări după aderarea la UE. România, Bulgaria, țările baltice au aderat la UE și nu au fost atacate. Dimpotrivă, aderarea la UE oferă protecție prin stabilitate economică și politică. Rusia atacă țările vulnerabile economic și politic (Georgia 2008, Ucraina 2014), nu țările stabile integrate în structuri europene.

BĂLȚI, RÂȘCANI, OCNIȚA ȘI EDINEȚ S-AU ALĂTURAT PROGRAMULUI MINOR+

Republica Moldova este diversă, dar vocea minorităților rămâne adesea ignorată. Programul MINOR+ vine să schimbe această realitate.

Obiectivul: crearea unui mecanism stabil de dialog între minorități și autorități. Un sistem de consilii consultative la nivel local, regional și național.

În septembrie, programul a crescut. Bălți, Râșcani, Ocnîța și Edineț s-au alăturat inițiativei. Împreună cu Taraclia, Găgăuzia, Basarabeasca, Cantemir, Leova și Drochia, programul acoperă astăzi tot mai mult din țară.

CONFERINȚĂ DE PRESĂ

La conferința de presă de la Chișinău, partenerii europeni și naționali au transmis același mesaj: participarea minorităților nu este un gest simbolic, ci o condiție pentru o societate democratică și europeană.

Impactul este major: prin MINOR+, comunitățile etnice vor avea un loc permanent la masa deciziilor. Încrederea și coeziunea socială cresc, iar politicile publice devin mai incluzive.